

Ik heb slecht nieuws... Slachtofferbejegenaar Filip over de boeiende kant van zijn werk

Feeling Wonen,
Zo. 23 Aug. 2020, Online

Als slachtofferbejegenaar bij de Gentse politie brengt Filip Cauwelier (45) mensen op de hoogte van het plotse overlijden van hun dierbaren.

Straight to the point

“Slachtofferbejegenaar is een heel archaïsche benaming voor iemand die werkt op de slachtofferdienst van een politiebureau. Wanneer mensen betrokken raken bij een misdrijf, sta ik hen bij in het verwerken van slecht nieuws. Vaak betekent dit dat een vriend of familielid levensgevaarlijk gewond of overleden is. Het belangrijkste daarbij is de moed hebben om het nieuws snel en duidelijk te brengen. Je weet dat je iemand pijn gaat doen, waardoor je initieel de neiging hebt om die pijn te verzachten. Ik heb moeten leren dat uitstellen niet werkt. Het is beter om de pleister er in één keer af te trekken.”

“Ik heb telkens opnieuw hetzelfde scenario voor ogen. Je wilt het nieuws in een vertrouwde omgeving brengen. Niemand wil horen dat zijn zoon, moeder of echtgenote overleden is wanneer hij nog op straat staat. Na het aanbellen probeer ik dan ook zo snel mogelijk binnen te geraken en neer te zitten. Dat lukt ongeveer de helft van de tijd. Vaak zijn mensen niet thuis en moet je hen gaan zoeken – het is immers nieuws dat je liever niet via de telefoon vertelt. Andere mensen hebben dan weer eerdere ervaringen gehad met de politie en staan niet bepaald te springen om je binnen te laten zonder huiszoekingsbevel. Gelukkig is mijn overredingskracht mettertijd sterker geworden. Eigenlijk vraag ik niet of ik binnen mag komen. Ik kóm binnen.”

Onvoorspelbare reacties

“Voor iemands voordeur staan, went niet. Elke keer opnieuw ben ik nog even zenuwachtig, omdat je weet dat je een leven ingrijpend gaat veranderen. De voorbije zes jaar heb ik grof gerekend zo’n driehonderd keer een slechtnieuwsgesprek moeten aanknopen. Onze dienst wordt wekelijks zeker één of twee keer betrokken bij een zaak. Ik heb daardoor al vele verschillende reacties gezien bij slachtoffers. Er is geen foute of abnormale manier. Sommige mensen vallen minutenlang helemaal stil, anderen worden agressief naar mij toe of gooien iets kapot. Ik herinner me ook een man die op het overlijden van zijn zoon haast opgelucht reageerde dat er niets met zijn dochter gebeurd was. Dat is opvallend, omdat we zulke voorkeuren eigenlijk nooit uitspreken.”

‘Uitstellen werkt niet, het is beter om de pleister er in één keer af te trekken’

“Het is belangrijk om betrokken te zijn zonder jezelf in een zaak te verliezen, al neem je uiteraard sommige verhalen mee naar huis. De ene zaak blijft meer aan je lijf plakken dan de andere. Veel mensen verwachten dat een dood kind je het moeilijkst loslaat, maar voor mij zijn de zaken die dicht bij je eigen leefwereld komen eerlijk gezegd veel lastiger. Van een huis waar een kunstwerk hangt dat een vriend ook heeft, tot een geur die je herkent van je moeder.”

Moeilijk, maar boeiend werk

“De meeste mensen reageren dat ze mijn job zelf niet zouden willen doen. (lacht) Men vindt het meestal fascinerend en afschrikwekkend tegelijkertijd. Ik doe mijn werk nochtans heel graag, wat voor velen klinkt alsof ik het tof vind dat mensen overlijden. Dat is uiteraard niet het geval, maar ik vind het wel boeiend om mensen in hun verdriet te begeleiden en te ondersteunen. Je merkt dat mensen daardoor ook snel met hun eigen verdriet of gemis bij mij komen aankloppen, zoals je tegen een loodgieter zou vertellen over je afvoer die verstopt is.”

Tekst door: Jorik Leemans – Foto: Liesbet Peremans